

SENSORVEILEDNING

Hjemmeeksamen vår 2020 - SPED2200 Den spesialpedagogiske tiltakskjeden

1. Kort om emnet

Emnet inkluderer følgende tematiske områder:

1. inkluderende og tilpasset opplæring/et tilpasset pedagogisk tilbud og forholdet mellom tilpasset opplæring/et tilpasset pedagogisk tilbud og spesialundervisning/spesialpedagogisk hjelp
2. kartlegging, vurdering og forbedringsarbeid i barnehage og skole
3. fasene i den spesialpedagogiske tiltakskjeden og sammenhengen mellom dem
4. rådgivning, veiledning, refleksjon og samarbeid og holdninger til normalitet og avvik

2. Vurdering

Vurderingen skal ta utgangspunkt i læringsutbyttebeskrivelsene for emnet:

Kunnskapsmål

Gjennom arbeidet med emnet skal kandidaten opparbeide kunnskaper om og innsikt i

- sentrale intensjoner for inkluderende og tilpasset opplæring/et tilpasset pedagogisk tilbud og for forholdet til spesialundervisning/spesialpedagogisk hjelp
- kartlegging og samspillet med kvalitetsvurdering og kvalitetsutvikling for å klarlegge og møte tilpasningsbehov
- retningslinjer og handlingsrom i den spesialpedagogiske tiltakskjeden og sentrale arenaer, oppgaver og ansvarsfordelinger som kjeden omfatter
- Rådgivnings- og veiledningsoppgaver og samarbeid mellom berørte parter i spesialpedagogisk virksomhet og syn på normalitet og avvik

Ferdighetsmål

Gjennom arbeidet med emnet skal kandidaten utvikle begynnende ferdigheter som styrker evnen til å kunne

- utføre oppgaver knyttet til inkluderende og tilpasset opplæring og til å legge til rette et samspill mellom ordinær opplæring/et ordinært tilbud for alle og spesialundervisning/spesialpedagogisk hjelp for personer med særlige behov
- utføre oppgaver knyttet til kartlegging, som grunnlag for vurdering av tilpasningsbehov og utvikling av adekvate tiltak
- utføre oppgaver i ulike faser og på ulike arenaer i den spesialpedagogiske tiltakskjeden
- gi råd, veilede og samarbeide om planlegging, gjennomføring og vurdering av tiltak for personer med særlige behov samt stimulere til refleksjon om holdninger til normalitet og avvik

Generell kompetanse

Gjennom kunnskaper og ferdigheter du opparbeider i arbeidet med emnet skal du utvikle en begynnende kompetanse som styrker evnen til å kunne

- analysere og forholde seg til retningslinjer og handlingsrom i opplæringen for personer med særlige behov
- kartlegge og vurdere individ-, relasjons- og systemfaktorer slik at det bidrar til kvalitetsutvikling i spesialpedagogisk virksomhet
- utvikle arenakunnskap og utføre oppgaver i den spesialpedagogiske tiltakskjeden på en reflektert og innovativ måte
- utføre rådgivning, veiledning og delta i samarbeid om spesialpedagogisk virksomhet og reflektere over holdninger til normalitet og avvik

3. Mer spesifikt om oppgaven, gjennomføring og vurderingskriterier

Oppgaven

Eksamen består av to deler:

Del 1 vektet 50% og består kortsvaroppgaver og alle oppgavene skal besvares. Det forventes at hver oppgave besvares presist og kortfattet med ca. 100 – 200 ord.

Del 2 vektet 50% og består av drøftingsoppgaver og kandidaten skal kun besvare én av de to oppgavene.

Tid til besvarelse

6 timer

Bruk av hjelpemidler

Alle trykte/skriftlige hjelpemidler er tillatt.

Besvarelsen

Besvarelsen skal skrives med litteraturhenvisninger som følger APA's referansestil, 6 utgave. Til slutt i besvarelsen skal det settes opp litteraturliste med kilder som ikke inngår i emnets skriftlige pensum. Pensumlitteratur refereres på vanlig måte i teksten, men den trenger ikke å inngå i litteraturlisten så lenge det er tydelig hvilke kilder det refereres til. Den totale lengden på besvarelsen bør ikke overstige 2000 ord.

Vurdering

Besvarelsen vurderes på en gradert karakterskala fra A til F, der A er beste karakter og F er stryk. I vurderingen av besvarelsen vektlegges

- at oppgavene besvares
- at oppgaven presiseres og avgrenses når dette er relevant (gjelder spesielt drøftingsoppgave)
- faglig innhold og argumentasjon
- faglige refleksjoner og selvstendighet
- bruk av relevante kilder
- logisk oppbygging, indre sammenheng og presisjon og klarhet i argumentasjon
- vesentlig overskridelse av besvarelsens anbefalte maksimum lengde

Selve oppgaveteksten:

Del 1 KORTSVARSOPPGAVER (vektes 50%)

Alle oppgavene skal besvares

Oppgave 1

Redegjør for aspekter ved begrepet «inkluderende skole».

Oppgave 2

Redegjør kort for det juridiske grunnlaget for spesialpedagogisk hjelp. Hvilke kriterier må være oppfylt for at et barn skal ha rett på spesialpedagogisk hjelp?

Oppgave 3

Redegjør for begrepet «tilfredsstillende utbytte»

Oppgave 4

Redegjør for kjennetegn ved en «god» individuell opplæringsplan (IOP)

Del 2 DRØFTINGSOPPGAVE (vektes 50%)

Velg oppgave 1 eller 2 - kun én av oppgavene skal besvares.

Oppgave 1

Drøft betydningen av samarbeid mellom foreldre og skole/barnehage for barn som mottar spesialundervisning eller spesialpedagogisk hjelp.

Oppgave 2

Drøft fordeler og eventuelle ulemper med bruk av dynamisk kartlegging versus «statisk» kartlegging.

4. Om vurdering av de spesifikke oppgavene

DEL 1 skal telle 50%

Oppgave 1

Redegjør for aspekter ved begrepet «inkluderende skole».

I denne oppgaven forventes det at kandidatene kan utlede flere aspekter ved begrepet «inkluderende skole». Temaet er grundig drøftet i boken til Buli-Holmberg, Nilsen og Skogen, samt i kapitlet til Nilsen. Her blir inkluderende skole delt inn i tre dimensjoner:

- Den organisatoriske og fysiske dimensjonen som handler om at alle elever skal ha mulighet til å få opplæring på sin lokale hjemmeskole,
- Den sosiale dimensjonen som handler om at elevene skal oppleve tilhørighet, samhold og felleskap med andre elever, og
- Den faglige og kulturelle dimensjonen som innebærer at alle elever skal delta i et faglig og kulturelt felleskap til tross og at de kan ha behov for individuelle tilpasninger.

På UDIRs hjemmeside (<https://www.udir.no/laring-og-trivsel/tilpasset-opplaring/inkludering-og-felleskap/>) presenteres det en annen typologi av inkluderende skole:

- Faglig inkludering innebærer at elevene deltar aktivt i et faglig fellesskap.
- Sosial inkludering innebærer at elevene er sosialt aktive, har venner og er i positivt samspill med sine jevnaldrende.
- Psykisk inkludering er uttrykk for hvordan den enkelte elev opplever sin situasjon på skolens ulike arenaer.

Gode besvarelser evner på adekvat måte å redegjøre for minst tre aspekter/perspektiver ved inkluderende skole og eventuelt utdype dette med noen eksempler. Svært gode besvarelser evner i tillegg sette begrepet inn i et større perspektiv, for eksempel knytte begrepet til intensjonen om tilpasset opplæring, lovverk, historie og utdanningspolitikk, eller å reflektere kritisk rundt begrepet. Følgende deler av opplæringsloven kan være relevant å trekke inn: § 1-3, tilpassa opplæring, kapittel 8 om organisering av undervisninga og kapittel 9A om elevane sitt skolemiljø.

Hovedlitteratur (annen relevant litteratur kan også benyttes):

- Buli-Holmberg, J., Nilsen, S. og Skogen, K. (2015): *Kultur for tilpasset opplæring*. Oslo: Cappelen Damm. Hele boken.
- Nilsen, S. (2019) *Spesialpedagogikk i grunnskolen*. I: E. Befring, K. B. Næss og R. Tangen (red.), *Spesialpedagogikk* (ss. 615-642). Oslo: Cappelen Damm.

Spesielt relevante forelesninger:

- Forelesning 22/1 ved Åste Hagen (Tilpasset opplæring og spesialundervisning i skolen – når må opplæringen tilpasses?)

- Forelesning 17/2 ved Berit Johnsen (Individuell opplæringsplan (IOP) - utforming, mål og tiltak, avvik fra ordinær plan → Enkelteleven i klassens fellesskap: Refleksjoner om prinsipper, planer og praksis).

Andre relevante aktiviteter:

Arbeidskrav 1 hadde en oppgave som handlet om inkluderende skole.

Oppgave 2

Redegjør kort for det juridiske grunnlaget for spesialpedagogisk hjelp. Hvilke kriterier må være oppfylt for at et barn skal ha rett på spesialpedagogisk hjelp?

Det juridiske grunnlaget for spesialpedagogisk hjelp er hjemlet i barnehageloven § 19a der det står at «Barn under opplæringspliktig alder har rett til spesialpedagogisk hjelp dersom de har særlige behov for det. Dette gjelder uavhengig av om de går i barnehage». Det er særlig to punkter som er anses å være relevante å trekke inn i en besvarelse. For det første er det formålet med pedagogisk hjelp som er som er presisert i både lov og UDIRs veileder: «Formålet med spesialpedagogisk hjelp er å gi barn tidlig hjelp og støtte i utvikling og læring av for eksempel språklige og sosiale ferdigheter». For det andre er det presiseringen av hva særskilte behov innebærer – se UDIRs veileder: «I «særlig behov» ligger det et krav om at barnet må ha et behov som skiller seg fra, eller er mer omfattende enn det behovet barn på samme alder vanligvis har. I vurderingen er det aktuelt å se på barnets utvikling, læring, evner og forutsetninger – for eksempel om barnet utvikler seg senere, eller annerledes, enn det som er forventet (eventuelt «typisk for alderen»). Retten til spesialpedagogisk hjelp skal vurderes på et selvstendig grunnlag. For barn som går i barnehage skal det i vurderingen også tas standpunkt til om barnets behov kan avhjelpes innenfor det ordinære barnehagetilbudet. PP-tjenesten skal utrede og ta standpunkt til om barnets barnehage har nødvendige ressurser og kompetanse til å avhjelpe barnet.

Gode besvarelser viser til korrekt hjemmelsgrunnlag i barnehageloven og redegjør kort for intensjonen med spesialpedagogisk hjelp. Videre bør en god besvarelse utdype hva som ligger i begrepet «særlige behov» og at retten skal vurderes på selvstendig grunnlag. Særlig gode besvarelsen kan inkludere tilleggsmomenter, for eksempel refleksjoner om barnet kan avhjelpes innenfor det ordinære barnehagetilbudet, relevant informasjon om vurderingsprosessen, PPTs rolle etc.

Hovedlitteratur (annen relevant litteratur kan også benyttes)

- Åmot, I. & Ytterhus, B. (2019). Spesialpedagogisk arbeid i barnehagen. I: E. Befring, K. B. Næss og R. Tangen (red.), *Spesialpedagogikk* (ss. 615-642). Oslo: Cappelen Damm.
- Nilsen, D.V. (red.) (2014) *Spesialpedagogisk hjelp i barnehagen*. Oslo: Cappelen Damm Akademisk. (Spesielt kapittel 1).
- UDIR (2017). *Veilederen, Spesialpedagogisk hjelp i barnehage*. UDIR (2017).

Spesielt relevante forelesninger:

- Forelesning 20/1 ved Kristine Stadskleiv (Pedagogisk arbeid og spesialpedagogisk hjelp i

barnehagen (tiltak)

- Forelesning 7/2 ved Kristine Stadskleiv (Utredning: PPTs mandat, rolle og saksgang)

Oppgave 3

Redegjør for begrepet «tilfredsstillende utbytte»

Dette begrepet er svært sentralt. Det er likevel et litt vanskelig begrep da det har med subjektive vurderinger å gjøre. Det har blitt diskutert en del i forelesning.

Det forventes at en besvarelse vil redegjøre for hvor begrepet kommer fra: i opplæringsloven, paragraf 5-1 står det at “elevar som ikkje har eller som ikkje kan få tilfredsstillende utbytte av det ordinære opplæringstilbudet, har rett på spesialundervisning.”

En god besvarelse vil påpeke at det er en skjønnsmessig vurdering og si noe om hvordan en kan vurdere dette. For å avgjøre om en elev får tilfredsstillende utbytte gjennom ordinær opplæring, må skolen se både på hva som er den ordinære opplæringen, og hva som vil være et tilfredsstillende utbytte av opplæringen for den enkelte elev. Det krever at en relaterer elevens faglige utvikling til kompetansemålene i læreplanen, samt en vurdering av elevens potensiale. Det har ikke bare med elevens forutsetninger å gjøre, men avhenger også av kvaliteten på den ordinære opplæringen: lærertetthet, lærers kompetanse, størrelse på elevgrupper, praktiske metoder – systemrettet arbeid.

Hovedlitteratur

- UDIR (2014). *Veilederen, Spesialundervisning* (i skolen)
- Aarnes, A. (2018). *IOP i praksis. Individuell tilpasning i skolen*, Oslo: Pedlex Norsk Skoleinformasjon. Side 1 - 65.
- Nordrum, J. C. F. (2019). Rettigheter til barn og unge med funksjonsnedsettelse i skole og barnehage. I: E. Befring, K. B. Næss og R. Tangen (red.), *Spesialpedagogikk* (ss. 91-106). Oslo: Cappelen Damm.

Spesielt relevante forelesninger:

- Forelesning 10/1 ved Åste Hagen (Den spesialpedagogiske tiltakskjeden)
- Forelesning 22/1 ved Åste Hagen (Tilpasset opplæring og spesialundervisning i skolen)
- Forelesning 19/2 ved Berit Johnsen (Utdanningsdirektoratets veileder for spesialundervisning)

Andre relevante aktiviteter

Oppgave 4

Redegjør for kjennetegn ved en «god» individuell opplæringsplan (IOP).

En IOP er en kortfattet og praktisk plan til hjelp i planlegging, gjennomføring og evaluering av opplæringen for elever som har spesialundervisning. IOP skal bidra til å sikre at eleven får et likeverdig og tilpasset opplæringstilbud. En IOP skal bygge på enkeltvedtaket om spesialundervisning og ikke inneholde nye eller andre rettigheter for eleven enn de som kommer frem av enkeltvedtaket.

Det forventes at besvarelsen påpeker at en IOP bør beskrive mål, innhold, arbeidsmåter, vurderingsformer og organisering av undervisningen. En IOP må samordnes med planen for den ordinære opplæringen slik at eleven får et helhetlig opplæringstilbud.

Gode besvarelser bør gjøre rede for disse elementene: en IOP bør ha en enkel form, være lett å forstå, være lite krevende å fylle ut, ha en logisk oppbygning, vise helhet og sammenheng i elevens opplæringstilbud og gi godt grunnlag for å evaluere opplæringen.

Konkrete eksempler som del av redegjørelsen bør telle positivt i vurderingen. Svært gode besvarelser setter bruken av IOP inn i en større sammenheng, for eksempel hvordan skoler kan jobbe og følge opp arbeidet med IOP, utfordringer knyttet til bruk av IOP, har betraktninger om elevs rettigheter knyttet til IOP eller etiske refleksjoner.

Hovedlitteratur

- Aarnes, A. (2018). *IOP i praksis. Individuell tilpasning i skolen*, Oslo: Pedlex Norsk Skoleinformasjon. Side 1 - 65.
- Buli-Holmberg, J., Nilsen, S. og Skogen, K. (2015): *Kultur for tilpasset opplæring. Oslo: Cappelen Damm*. Kapittel 6 og 7.
- UDIR (2014). *Veilederen, Spesialundervisning (i skolen)*
- UDIR (2015). *Veilederen, Spesialundervisning for voksne*.

Spesielt relevante forelesninger:

- Forelesning 17/2 ved Berit Johnsen (Individuell opplæringsplan (IOP) - utforming, mål og tiltak, avvik fra ordinær plan → Enkelteleven i klassens fellesskap: Refleksjoner om prinsipper, planer og praksis).
- Forelesning 19/2 ved Berit Johnsen (Utdanningsdirektoratets veileder for spesialundervisning)
- Forelesning 24/2 ved Åste Hagen (Individuell opplæringsplan)

Andre relevante aktiviteter

- Praksisperioden og arbeidskrav 2
- Oppgave på seminar 4

DEL 2 - skal telle 50%

Oppgave 1

Drøft betydningen av samarbeid mellom foreldre og skole/barnehage for barn som mottar spesialundervisning eller spesialpedagogisk hjelp.

En god besvarelse kan inneholde:

- en definisjon av begrepet/begrepene spesialundervisning og/eller spesialpedagogisk hjelp. Det er ok å velge å skrive om kun barnehage eller kun skole, men det må i så fall avklares.
- en redegjørelse for og drøfting av hva et godt samarbeidsklima innebærer: f. eks. tydelige og avklarte forventninger, en klar plan for arbeidet, tillit, brukermedvirkning, rom for utveksling av tanker og meninger for alle.
- en redegjørelse for fasene i den spesialpedagogiske tiltakskjeden og foreldrenes medvirkning i de ulike fasene. Oppgaven bør redegjøre for det juridiske grunnlaget og få frem i hvilke faser foreldrene skal medvirke. Merk at spesialpedagogisk hjelp skal inneholde et tilbud om foreldreveiledning.
- drøfting av i hvilken grad foreldrene bør være involvert i arbeidet som foregår på skolen/i barnehagen, spesielt med tanke på planlegging, gjennomføring og evaluering av spesialundervisning/spesialpedagogisk hjelp.
- en diskusjon av på hvilken måte foreldrene kan være en ressurs i dette arbeidet. En god oppgave diskuterer betydningen av at foreldrene er informert og involvert i arbeidet som foregår på skolen/i barnehagen, og påpeker hva konsekvensene kan være når foreldre i liten grad er involvert.

Oppgaven er vid og det ses på som en fordel at kandidaten avgrensner oppgaven eller velger et spesifikt fokusområde eller kontekst. Som nevnt er det for eksempel i orden om kandidaten velger å fokusere på kun skole (samarbeid i fht spesialundervisning) eller kun barnehage (samarbeid i fht spesialpedagogisk hjelp), men vi forventer da en avklaring av dette. Gode besvarelser har en logisk oppbygging, indre sammenheng og presisjon og klarhet i argumentasjonen. Demonstrasjon av selvstendighet og gode faglige refleksjoner bør belønnes i vurderingen. For å oppnå en god karakter forventer vi dermed ikke bare redegjørelse, men også at kandidaten mestrer å drøfte noe.

Hovedlitteratur (annen relevant litteratur kan også benyttes):

I utgangspunktet kan det brukes argumentasjon fra hele pensumlitteraturen. Særlig relevant vil følgende bøker være:

- Befring, Næss og Tangen (red, 2019). *Spesialpedagogikk*. Oslo: Cappelen Damm. kap. 1-11 og kap. 24-28.
- Buli-Holmberg, J., Nilsen, S. og Skogen, K. (2015): *Kultur for tilpasset opplæring*. Oslo: Cappelen Damm.
- Hesselberg, F. og von Tetzchner, S (2016). *Pedagogisk psykologisk arbeid*. Oslo: Gyldendal akademisk. Kap 1, 3, 6-11.
- Johannesen, E., Kokkersvold, E. og Vedeler, L. (2010): *Rådgivning. Tradisjoner, perspektiver og praksis* 3.utg. Oslo: Gyldendal Akademisk. Kap. 1 (s. 17-27) og kap 5 (s. 86-105).
- Nilsen, D.V. (red.) (2014) *Spesialpedagogisk hjelp i barnehagen*. Oslo: Cappelen Damm Akademisk.
- UDIR (2014). *Veilederen, Spesialundervisning (i skolen)*
- UDIR (2017). *Veilederen, Spesialpedagogisk hjelp i barnehage*.

Spesielt relevante forelesninger:

- Forelesning 10/1 ved Åste Hagen (Den spesialpedagogiske tiltakskjeden)
- Forelesning 22/1 ved Åste Hagen (Tilpasset opplæring og spesialundervisning i skolen)
- Forelesning 21/4 ved Elisabeth McGuire (Veiledning og rådgivning i skolen – fra et individ- og systemperspektiv)
- Forelesning 27/4 ved Kristine Stadskleiv (Veiledning og rådgivning i barnehagen)

Oppgave 2

Drøft fordeler og eventuelle ulemper med bruk av dynamisk kartlegging versus «statisk» kartlegging.

Det forventes at studentene innledningsvis definerer og forklarer dynamisk kartlegging og hvordan dette skiller seg fra «statisk kartlegging» eller «statisk testing». Da kartleggingsbegrepet brukes på forskjellig måter i litteraturen og i praksisfeltet, er det en fordel om begrepet «kartlegging» også klargjøres, for eksempel ved at en skiller mellom aktiviteten kartlegging, ulike kartleggingsmetoder eller tilnæringer og kartleggingsinstrument. Det skal her nevnes at pensumlitteraturen bruker ulike navn på delvis overlappende fenomener. Hesselberg og von Tetzchner (2016) bruker begrepet «dynamisk utredning» og beskriver en prosedyre som går fra test til opplæring og test, mens Klem og Hagtvedt (2019) bruker «dynamisk kartlegging» som en type læringsstøttene kartlegging, og Vogt (i Nilsen 2014, kapittel 3) bruker begrepet «dynamisk testing». I Grigorenko & Sternbergs (1998) diskusjon om dette blir en dynamisk test sett på som én del av en dynamisk utredning (dynamic assessment). I deres drøfting blir en dynamisk utredning betraktet som en bredere utredningsprosess som kan inneholde flere typer evalueringer av eleven knyttet til bruk av intervensjon. I undervisningen er «utredning» blitt presentert som en «grundigere prosess» rettet mot ett barn, og noe som kan inneholde flere typer undersøkelser eller kartlegginger, og en aktivitet som PPT typisk utfører. Gitt de forskjellene som finnes i litteraturen, forventes det ikke at kandidatene behersker alle nyanser i disse begrepene. Det forventes imidlertid at de begreper som tas i bruk, brukes på en

relevant måte som passer inn i sammenhengen. Momenter i besvarelsen kan være:

- At dynamisk og statisk kartlegging har ulikt formål eller funksjon – det å finne elevens læringspotensial versus en elevs status eller prestasjonsnivå på et gitt tidspunkt.
- At dynamisk utredning/kartlegging/testing er forankret i «sosiokulturell læringsteori» og «sosialkonstruktivistisk syn på kognisjon» - redegjørelse for Vygotskys ideer om den nærmeste utviklingszone, eventuelt om Bruners stillasidé.
- Beskrivelse av hvordan dynamisk kartlegging kan gjennomføres i praksis og i ulike kontekster (av lærer eller spesialpedagog på skolen eller som del av en mer formell utredning i regi av PPT eller Helsevesenet)
- Fordeler med dynamisk kartlegging (sett i forhold til statiske tilnærminger) kan være:
 - Har i utgangspunktet et positivt læringsyn og utforsker læringspotensialet til barnet (sterke sider), noe som kan bidra til at barnet opplever mestring.
 - Kan gi spesifikk informasjon om kognitiv svikt eller vanske (svake sider).
 - Kan gi informasjon om hvilke lærings- eller undervisningsstrategier som er gunstig eller ugunstig for det spesifikke barnet.
 - Kan gi nyttig informasjon om ikke-kognitive faktorer, for eksempel barnets motivasjon, affekt eller innvirkning av kontekstuelle faktorer.
 - Kan gi nyttig opplæringsrelatert informasjon for spesielt svake barn med hensyn til egenskaper som er vanskelig å fange opp med standardiserte/normerte instrumenter.
 - Kan gi direkte implikasjoner for læringsmål (IOP) og -tiltak.
- Ulemper med dynamisk kartlegging sett i forhold til statiske tilnærminger kan være:
 - Gir ikke informasjon om hvordan barnet presterer sammenlignet med andre barn eller en normgruppe.
 - Er tidkrevende å gjennomføre.
 - Krever stor fagkompetanse på det området som skal testes.
- Om testmaterieill: Internasjonalt finnes noen standardiserte dynamiske tester som inneholder instruksjoner om hvilken hjelp barnet skal få trinn for trinn, men ofte brukes deltester/deler av statiske instrumenter (kartleggingsmaterieill eller tester) til denne type kartlegging. I praksis, er det ofte slik at man først utfører en test/deltest slik den skal gjøres i henhold til standardiseringen. Dersom barnet ikke lykkes, prøver man så med litt veiledning/hint og ser hva som skal til for at barnet skal lykkes. Hvilket materieill som velges vil være avhengig av eventuelle hypoteser eller formålet med kartleggingen/testen.

Gode besvarelser evner å trekke frem noen sentrale fordeler med dynamisk kartlegging og redegjøre for bakgrunn og ulike formål. Svært gode besvarelser evner i tillegg å se dynamisk kartlegging inn i et større multimetodisk bilde og eventuelt relatere tilnærmingen til andre tilnærminger, for eksempel økologisk kartlegging. Svært gode besvarelser evner også å nyansere begreper og preges generelt av høy faglig presisjon.

Hovedlitteratur

- Grigorenko, E. L., & Sternberg, R. J. (1998). Dynamic testing. *Psychological Bulletin*, 124(1), 75-111.
- Haywood, C. H. (2012). Dynamic Assessment: A History of Fundamental Ideas. *Journal of Cognitive Education and Psychology*, 11(3), 217-229
- Hesselberg, F. og von Tetzchner, S (2016). *Pedagogisk psykologisk arbeid*. Oslo:

Gyldendal akademisk. Kap. 7.

- Klem, M. & Hagtvedt, B. E. (2019). Kartlegging i spesialpedagogisk praksis. I: E. Befring, K. B. Næss og R. Tangen (red.), *Spesialpedagogikk* (ss. 153-167). Oslo: Cappelen Damm.
- Lie, F. og von Tetzchner (2010). Dynamisk utredning og tiltak i skolen. *Skolepsykologi* (nr. 1 -2010), 15 – 30
- Nilsen, D.V. (red.) (2014) *Spesialpedagogisk hjelp i barnehagen*. Oslo: Cappelen Damm Akademisk. Kap. 7.

Spesielt relevante forelesninger:

- Forelesning 27/1 ved Christian Brandmo (Kartleggingstilnæringer: Oversikt + Screening og nasjonale prøver)
- Forelesning 29/1 ved Kristine Stadsleiv (Kartleggingstilnæringer: Økologisk kartlegging)
- Forelesning 31/1 ved Kristine Stadsleiv (Kartleggingstilnæringer: Dynamisk kartlegging)
- Forelesning 23/3 ved Christian Brandmo (Kvalitet i kartlegging og testing: Standardisering og normering)

Graden av hvor godt kriteriene er nådd avgjør karakter (jfr. karakterskalaen til UH-sektoren)

Fagspesifikke karakterbeskrivelse

Karakter	Generell beskrivelse	Fagspesifikk beskrivelse
A	Fremragende prestasjon som skiller seg klart ut. Kandidaten viser særlig god vurderingsevne og stor grad av selvstendighet.	Kandidaten viser høyt kunnskapsnivå, særdeles god oversikt over emnerelevant litteratur og forståelse for emnets spesialpedagogiske område. Kandidaten viser brede og solide kunnskaper om emnet, samt evne til kritisk reflektert og/eller original anvendelse av disse. Begreper, teorier og empirisk kunnskap anvendes sikkert, og drøftingen bæres opp av analytiske problemstillinger. Framstillingen er klart resonnerende og argumentativ, og det er korrekt bruk av referanser og kildehenvisninger.
B	Meget god prestasjon. Kandidaten viser meget god vurderingsevne og selvstendighet.	Kandidaten viser en meget god oversikt over emnerelevant litteratur, og demonstrerer god forståelse for og selvstendig anvendelse av kunnskaper inn emnet. Begreper, teorier og empirisk kunnskap anvendes selvstendig i drøfting, og framstillingen er resonnerende og argumentativ, samt korrekt bruk av referanser og kildehenvisninger.
C	Jevnt god prestasjon som er tilfredsstillende på de fleste områder. Kandidaten viser god vurderingsevne og selvstendighet på de viktigste områdene	Kandidaten viser en ryddig og god oversikt over emnerelevant litteratur, og viser god oversikt over emnets kunnskapsstoff. Relevante begreper, teorier og empirisk kunnskap brukes i drøftingen. Besvarelse viser svakheter når det gjelder presisjon i begrepsbruk og evne til analytisk anvendelse av kunnskapen, spesialpedagogisk resonnement og argumentasjon.
D	En akseptabel prestasjon med noen vesentlige mangler. Kandidaten viser en viss grad av vurderingsevne og selvstendighet.	Kandidaten kan gjøre rede for deles av den emnerelevante litteraturen, men viser ujevne kunnskaper eller lite faglig selvstendighet. Besvarelsen preges av gjengivelse og i liten grad drøfting av teorier, begreper og empirisk kunnskap, samt upresis og til dels feilaktig begrepsbruk.
E	Prestasjonen tilfredsstiller minimumskravene, men heller ikke mer. Kandidaten viser liten vurderingsevne og selvstendighet.	Kandidaten viser noe kunnskap om, men svært mangelfull oversikt over emnerelevant litteratur. Prestasjonen er tilstrekkelig og innfrir minimumskravene sett i forhold til emnets læringsmål, men heller ikke mer. Begreper og teorier er til dels feilaktig gjengitt, og det er ingen relevant drøfting av oppgitte problemstillinger.
F	Prestasjon som ikke tilfredsstiller de faglige minimums-kravene. Kandidaten viser både manglende vurderingsevne og selvstendighet.	Kandidaten har kun svært overflatisk oversikt og den relevante emnelitteraturen og viser store hull i kunnskapen om emnets sentrale temaer. Prestasjonen oppfyller ikke minimumskravene i forhold til emnets læringsmål, verken teoretisk eller empirisk.